

Determinatiedag Hylaeus

Arjan van der Veen

Op zaterdag 24 februari was het weer zo ver, de jaarlijkse determinatiedag van de sectie Hymenoptera. Onder de bezielende leiding van Henny Wiering werd druk gedetermineerd na een inleiding over het geslacht *Hylaeus*. Zo'n 18 personen bezochten deze dag.

Henny heeft ons weer van de nodige tips voorzien om de soorten van het moeilijke geslacht *Hylaeus* op naam te brengen. Belangrijke kenmerken waar een aantal determinatiewerken van uit gaan zijn: lengte – breedte verhouding van de kop, aantal tanden op de kaak en de genitaliën van de mannetjes. Het is van belang om bij het kenmerk lengte – breedte

verhouding altijd te meten met bij voorbeeld een meetoculair. Vaak worden inschatting-fouten gemaakt indien niet exact gemeten wordt. Om het aantal tanden op de kaak te kunnen tellen moet bij het prepareren de kaak open gezet worden. Bij opweken is het openzetten van de kaak vrijwel niet meer mogelijk. Het uitprepareren van de genitaliën van de mannetjes spreekt vanzelf.

Er is een aantal verschillen tussen mannetjes en vrouwtjes die meestal aanwezig zijn. Vrouwtjes hebben meestal gele vlekken tussen de clypeus en de ogen. Mannetjes hebben meestal een gele clypeus en een verbrede aanleg van de taster (schildvormig scapus). Vaak hebben mannetjes een bult op het 3^e of 4^e sterniet.

Hylaeus is een moeilijk geslacht met vaak onduidelijke determinatiekenmerken. Een sterke of zwakke rimpeling op het scutum is moeilijk te onderscheiden en dit leer je eigenlijk alleen maar door veel te determineren. Kenmerken als een zwakke of sterke bestippeling zijn zo mogelijk nog lastiger te zien. Dergelijke kenmerken kunnen binnen een soort variëren door voorkomen op verschillende breedtegraad en hoogte ten opzichte van zeeniveau.

De soorten *Hylaeus gibbus* en *Hylaeus confusus* zijn evenwel vrijwel niet van elkaar te onderscheiden. *Hylaeus trinotatus* is met Dathe goed te determineren, maar komt niet voor in Amiet.

Een aantal determinatiewerken:

- Blüthgen - begint met onderscheid op haarbandjes, deze kunnen echter versleten zijn
- Dathe - gebruikt als kenmerk tanden op de kaak, kaak moet dus opengezet worden
- Amiet - werkt met lengte – breedte verhoudingen
- Koster - alleen bruikbaar voor Nederland
- Benoist - Frankrijk

Aan het begin van de middag heeft Wijnand Heitmans een lezing gehouden over boomspinnendoders en andere wespen op spinnen.